

- N në një takim me prindër u lexojnë atyre pjesë të tekstit, prindërit marrin një listë të librave dhe duhet të zbulojnë se për cilin libër bëhet fjalë.
- N sjellin librat e tyre të preferuar dhe i lexojnë ata para të tjerëve.
- Prindërit, miqtë, mësuesit e tjerë janë të ftuar për të lexuar një faqe nga librat e tyre më të dashur.

13 Peri i gjëgjëzës

Qëllimi

Për t'i përpiluar pyetjet e gjëgjëzave për një libër ose tekst, N duhet të lexojnë me shumë kujdes, t'u kushtojnë vëmendje detajeve dhe të përqëndrojnë vëmendjen e tyre në pikat kryesore të tekstit. Zgjidhja e pyetjeve, sipas përvojës së bërë, i motivon fort veçanërisht fëmijët e rinj për të lexuar.

kl. 2-9

60 min.

Materiali:

Tekste (tregime jo shumë të gjata, artikuj të përzgjedhur nga revista apo nga interneti, libra, libra me figura për fëmijë);
Shirit letre, gërshtë dhe penj.

Rrjedha:

- Punë individuale: N mund të kërkojnë një tekst, nga një përzgjedhje e bërë gati, që u intereson. Ata e lexojnë atë dhe, gjatë leximit, shënojnë edhe pyetjet, në të cilat mund të përgjigjen vetëm nëse vërtet e kanë lexuar me vëmendje përmbajtjen. Shembuj: Çfarë ka të veshur personazhi kryesor në ditën e parë të shkollës pas festave? Cili është emri i babait të personazhit kryesor? Në çfarë drejtimi rrjedh lumi XY?
- Pyetjet do të shkruhen në shirita letre dhe sipas radhës në të cilën ato do të përgjigjen në tekst. Pas çdo pyetjeje lihet hapësirë e mjaftueshme për përgjigje (ose të lihet hapësirë boshe në shirit ose të futen shirita të zbrazët me ngjyrë).
- Tani shiritat e letres do të lidhen me një pe. Pastaj dy N i shkëmbejnë mes tyre tekstet me pe.

- N e lexojnë librin ose tekstin e njëri-tjetrit/njëra-tjetrës (ndoshta si detyrë shtëpie) dhe përpiqen për të zgjidhur pyetjet me pe. Pas leximit do të krahasohen përgjigjet.
- Kush do të zgjidhë gjëgjëza të tjera me penj, i merr nga N e tjerë tekstet me pyetjet përkatëse të gjëgjëzës.

Vërejtje:

- Projekti «Peri i gjëegjzës» mund të zhvillohet gjatë disa javëve.
- Tek N e vegjël, të cilët ende nuk mund të lexojnë e të shkruajnë mirë, projekti mund të zhvillohet me anën e librave të ilustruar dhe me ndihmën e një fëmije më të moshuar, i cili e përgatit perin e leximit.
- Litarët e gjëegjzave, gjithashtu, mund të përgatiten në grupe në mënyrë që secili N duhet të lexojë vetëm një pjesë të një libri të tërë.
- Përvoja në biblioteka ka treguar që librat me litar gjëegjzash huazohen shumë më shpesh nga fëmijët më të vegjël.

Variantet:

N e përgatitin për secilin libër, i cili është në bibliotekën e klasës, një pe gjëegjze, në mënyrë që, në fund të vitit shkollor, të gjithë librat të jenë të pajisur me një pe të tillë.

14 Pyetjet për librat të përpunohen

Qëllimi

Për të përpiluar pyetjet, në lidhje me një libër ose tekst, dhe për t'i zgjidhur ato, duhet që teksti të jetë lexuar dhe kuptuar mirë. Në veçanti, përpunimi i «pyetjeve për të kuptuar» dhe «pyetjeve për reflektim» (shih më poshtë) kërkon njohje më të thellë të përmbajtjes, ngase përgjigjet për këto pyetje nuk paraqiten shprehimisht në tekst.

kl. 4–9

45–90 min.

Materiali:

Libra, revista, event. tekste nga interneti; letër shkrimi.

Rrjedha:

- Pas leximit të një rrëfimi, një artikulli apo një libri të tërë, klasa ndahet në grupe dyshe. Grupet marrin për detyrë të përpunojnë pyetje për N tjerë në lidhje me përmbajtjen dhe kuptimin e mesazheve kryesore të tekstit. Pyetjet e tyre do të duhej të ndahen në tri kategoritë e mëposhtme:
 - **Pyetjet për rishikim.** Përgjigjet në këto pyetje mund të gjenden në tekst. Zakonisht ato janë unike (p.sh. me «e drejtë» ose «e gabuar» apo me një të dhënë të saktë) për t'u përgjigjur.
 - **Pyetjet për kuptimin.** Këtyre pyetjeve mund t'u përgjigjesh vetëm nëse mendohesh më saktësisht në lidhje me përmbajtjen. Këtu duhet të jesh në gjendje për të lexuar pak «midis rreshtave». Shpesh nuk ka përgjigje shumë të qarta për këto pyetje. (P.sh. Si ndjehet dikush? Pse veptoi personazhi kështu?)
 - **Pyetje për reflektim.** Kjo kategori përfshin pyetjet që shkojnë përtej përmbajtjes. Nuk ka zgjidhje «të drejtë», këtu duhet të diskutohen përgjigjet së bashku. (p.sh. Çfarë pasojash sjell fundi i tregimit? Si do të kishte qenë e mundur që ky konflikt të zgjidhej ndryshe?)
- Pas përpunimit të pyetjeve N ia japin ato në një fletë M. Kështu M mund t'ua japë pyetjet ekipeve të tjera për të dhënë përgjigjet ose ato do të zgjidhen bashkërisht me tërë klasën.
- Dallimet mes llojeve të ndryshme të pyetjeve paraprakisht duhet të diskutohen saktësisht dhe përmes shembujve ato të bëhen të kuptueshme. Pyetjet për reflektim dhe kuptim duhet të diskutohen gjithsesi në plenum, ngase këtu nuk ka shpesh përgjigje të qarta.